

16.04.2024

Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Raatihuoneenkatu 1
13100 Hämeenlinna
puh. 029 564 2210
hameenlinna.hao@oikeus.fi

Lausuntopyyntönnö 10.4.2024 dnro 611/03.04.04.04.19/2024

Asiatunnus 1225/11.02.04/2023

Lausunto Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle valitukseen valtuuston päätöksestä 5.2.2024 § 11 Lintujen, mm. sorsien, talviruokinta

Lausunnon antaja Heinolan kaupunginhallitus

Prosessiosoite Heinolan kaupunginhallitus
PL 1001
18101 Heinola
kirjaamo(a)heinola.fi

Valittaja Itä-Hämeen luonnonsuojeluyhdistys ry
Kielotie 1 C 18
18150 Heinola

16.04.2024

Selostus asiasta

Heinolan kaupungin valtuusto hyväksyi 5.2.2024 § 11, että kaupungin lintujen talviruokintaohjeita noudatetaan Heinolan kaupungin alueella, talvikauden 2023-2024 aikana on syytä noudattaa Heinolan lupa- ja valvontalautakunnan 27.11.2023 tiedotteessa annettuja ohjeita lintujen talviruokinnasta sekä vuoden 2024 syksystä alkaen luonnonvaraisten vesilintujen talviruokintaa ei saa aloittaa Heinolan kaupungin taajama-alueella.

Kyseisestä valtuuston päätöksestä tehtiin kunnallisvalitus, jossa vaaditaan valtuuston päätöksen kumoamista. Valittaja valitti päätöksestä erityisesti koskien sorsien ja muiden vesilintujen ruokinnan kieltämistä talviaikaan taajama-alueilla, koska valittajan näkemyksen mukaan valtuusto on ylittänyt toimivaltansa, sekä päätös on perustuslain ja muun lainsäädännön vastainen, sekä päätöksen johdosta kyseiset linnut joutuvat kärsimään.

Lausunto

Heinolan kaupunki katsoo, ettei valtuuston päätöstä ole kumottava. Heinolan kaupungin näkemyksen mukaan päätös ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä. Valtuusto on toiminut päätöksenteossa valituksen kohteena olevassa asiassa toimivaltansa puitteissa ja ottanut huomioon päätöksenteossa Päijät-Hämeen ympäristöjärjestöjen lausunnot ja Päijät-Hämeen ympäristöterveydenhuollon lausunnon sekä kaupungin omien johtavien viranhaltijoiden asiantuntemuksen. Päätös on looginen kokonaisuus, jossa on huomioitu valituksen kohteena olevassa asiassa ympäristölainsäädännön vaatimukset. Varsinaisten talviruokinnan toimintatapojen ja kieltojen osalta kaupunki on voinut itsenäisesti päättää ja määritellä talviruokinnan rajat ko. asian ratkaisemiseksi parhaalla mahdollisilla tavalla. Kyseinen asia on rinnastettavissa kaupungin ympäristönsuojelumääräyksiin.

Heinolan kaupunki kiistää myös kaikki muut valittajan väitteet kunnallisvalitusasiassa. Lisäksi oikeudenkäyntikulujen osalta Heinolan kaupungin näkemys on, ettei oikeudenkäyntikuluja tulisi tuomita kaupungin maksettavaksi.

16.04.2024

Perusteet valituksen hylkäämiselle

Valtuuston päätösvalta talviruokinta-asiassa

Kaupunkien alueilla lintujen talviruokintaan liittyvät rajoitukset vaihtelevat. Joissakin paikoissa kunnat ovat kieltäneet ruokinnan esimerkiksi toreilla, tietyissä puistoissa tai paikoissa terveysthaittojen ehkäisemiseksi. Kyseisessä valituksen alaisessa päätöksessä on kiellettyä talviruokinta ainoastaan kaupungin rajatulla alueella eli taajama-alueella (kartta liitteenä).

Kaupungilla on laaja harkintavalta päättää omista toimistaan ja politiikoistaan, mukaan lukien lintujen talviruokinta. Kaupungilla on parhaat tiedot paikallisista olosuhteista ja tarpeista ja valtuustolla on ollut oikeus tehdä päätöksiä, jotka heijastavat paikallisten asukkaiden arvoja ja etuja, sekä ottavat huomioon ympäristönäkökulmat (ml. pandemia- ym. riskit). Valtuuston vapaus päättää lintujen talviruokinnasta antaa sen mukautua paikallisiin olosuhteisiin. Valtuusto on ottanut huomioon, että talviruokinnassa on tiettyjä ongelmia, ja sen johdosta Heinolan kaupunki on joutunut kieltämään ruokinnan kyseisellä alueella, tässä tapauksessa taajama-alueella. Samalla päätös ottaa huomioon asiaan liittyvät mahdolliset terveys- ja ympäristöriskit. Heinolan valtuusto on siten voinut painottaa ao. riskejä ja näkökulmia päätöksessään.

Lainsäädännön ja asiantuntijalausuntojen mukainen päätös suhteessa lintujen talviruokintaan

Kyseisessä kunnallisvalituksessa on kuitenkin lähtökohtaisesti kyse sen arvioimisesta, onko valtuusto toiminut toimivaltansa puitteissa valituksenalaista päätöstä tehdessään, sekä päätöksen valmistelun ja perustelujen asian- ja lainmukaisuudesta. Tapausta tulee siten arvioida kuntalain ja muun lainsäädännön valossa, sekä sen päätöksen suhteessa Päijät-Hämeen viranomais- ja asiantuntijalausuntoihin asiassa. Asiasta lausuntonsa antoivat Päijät-Hämeen ympäristöterveys, Päijät-Hämeen lintutieteellinen yhdistys ry ja Heinolan lintuhoitola.

Valtuusto on tehnyt päätöksensä sille kuuluvan harkintavallan nojalla, noudattamalla hyvää hallintotapaa ja asiantuntijalausuntojen pohjalta. Päätöksen ei voida myöskään katsoa olevan perustuslain, kunta- tai hallintolain vastainen. Päätöksenteossa on siten otettu huomioon lainsäädännön asettamat rajat ja asiaa arvioitu

16.04.2024

monipuolisesti. Heinolan kaupungin lupa- ja valvontalautakunta, kaupunginhallitus ja valtuusto on tarkastellut asiaa useasta näkökulmasta ja kuullut asiassa eri viranomaistahoja. Valtuusto on kuitenkin päätöksen kannalta katsonut tärkeimmäksi ja painavimmiksi seikoiksi Päijät-Hämeen ympäristöterveys -yksikön näkökulmat ja antanut painoarvoa erityisesti terveydensuojelun ja eläinlääkintähuollon näkökulmasta käsin. Lausunnon mukaisesti luonnonvaraisten sinisorsien ruokintaan liittyy terveyshaitan riski tartuntatautien ja haittaeläinpopulaatioiden muodostumiseen liittyen ja ko. asiantuntijajärjestö on suosittanut, ettei luonnonvaraisia lintuja tulisi ruokkia lainkaan.

Asiantuntijajärjestön mukaan lintujen talviruokintaan liittyy myös selkeä tautiriski. Sorsien ruokinta houkuttelee paikalle muitakin lintuja, jolloin lintutiheys pienellä alueella kasvaa keinotekoisesti. Tämä edesauttaa tartuntatautien (esim. salmonellan) leviämistä lintupopulaation sisällä ja lisää tautiriskiä alueella vieraileville ihmisille. Lintujen ruokinta voi houkuttaa talviruokintapaikalle myös haittaeläimiä, kuten rottia, mikä lisää tautien leviämiskä entisestään.

Oikeudenkäyntikulujen korvaamisasia

Vaatus tulee hylätä perusteiltaan ja määrältään. Heinolan kaupunki on toiminut asiassa lain ja omien sääntöjensä mukaisesti. Heinolan kaupungin näkemyksen mukaan tapauksessa ei tulisi tuomita valittajan oikeudenkäyntikuluja Heinolan kaupungin maksettavaksi, vaan valittaja saa pitää oikeudenkäyntikulunsa vahinkonaan

Heinolan kaupunginhallitus

Liite

kartta